

STORTINGET

Innst. 53 L

(2021–2022)

Innstilling til Stortinget
fra finanskomiteen

Prop. 233 LS (2020–2021)

Innstilling fra finanskomiteen om lov om forsikringsformidling (forsikringsformidlingsloven)

Til Stortinget

1. Sammendrag

1.1 Innledning

Finansdepartementet foreslår i denne proposisjonen en ny lov om forsikringsformidling og enkelte lovendringer i finansforetaksloven. En ny lov om forsikringsformidling vil erstatte gjeldende lov 10. juni 2005 nr. 41 om forsikringsformidling, som foreslås opphevet.

Forslag til ny lov om forsikringsformidling og lovendringer i finansforetaksloven vil gjennomføre EØS-regler som svarer til deler av EUs forsikringsdistribusjonsdirektiv. I tillegg foreslår Justis- og beredskapsdepartementet i en egen proposisjon endringer i forsikringsavtaleloven for å gjennomføre gjenværende bestemmelser i direktivet. Delingen innebærer at bestemmelser som gjennomfører forsikringsdistribusjonsdirektivet, etter disse forslagene vil finnes i henholdsvis finansforetaksloven, ny forsikringsformidlingslov og forsikringsavtaleloven med tilhørende forskrifter.

Europaparlaments- og rådsdirektiv (EU) 2016/97 om forsikringsdistribusjon (Insurance Distribution Directive, «IDD») ble vedtatt 20. januar 2016 og erstatter forsikringsformidlingsdirektivet (direktiv 2002/92/EF). Fristen for EUs medlemstater til å sette i kraft nasjonalt regelverk som gjennomfører forsikringsdistribusjonsdirektivet, var opprinnelig 23. februar 2018. Direktiv 2018/411

endrer fristen for medlemsstatene til å gjennomføre forsikringsdistribusjonsdirektivet fra 23. februar 2018 til 1. juli 2018, med ikrafttredelse senest 1. oktober 2018. Samtidig ble opphevelsen av forsikringsformidlingsdirektivet (direktiv 2002/92/EF) utsatt fra 23. februar 2018 til 1. oktober 2018.

EØS-komiteen vedtok 26. oktober 2018 ved beslutning nr. 214/2018 å endre EØS-avtalens vedlegg IX (finansielle tjenester), slik at forsikringsdistribusjonsdirektivet ble tatt inn i EØS-avtalen. EØS-komiteens beslutning omfatter også direktiv 2018/411, som endrer gjennomføringsfristen for forsikringsdistribusjonsdirektivet. Gjennomføringen av forsikringsdistribusjonsdirektivet i norsk rett forutsetter lovendringer. Det ble fra norsk side tatt forbehold om samtykke fra Stortinget, jf. Grunnloven § 26 annet ledd.

Det bes på denne bakgrunn om samtykke fra Stortinget til godkjenning av EØS-komiteens beslutning. EØS-komiteens beslutning og direktivene som beslutningen omfatter, er vedlagt proposisjonen i offisiell norsk oversettelse.

1.2 Hovedtrekk i lovforslaget

Bakgrunnen for lovforslaget omtales i kapittel 2 i proposisjonen. I dette kapitlet gis det en omtale av forsikringsdistribusjonsdirektivet og prosessen for gjennomføring av direktivet i norsk rett.

I kapittel 3 omtaler departementet regelverksstrukturen for gjennomføring av forsikringsdistribusjonsdirektivet i norsk rett. Departementet foreslår at virksomhetskrav til forsikringsforetakene ved distribusjon av forsikringer gjennomføres i finansforetaksloven. Finansforetaksloven inneholder øvrige virksomhetsregler for forsikringsforetak. Videre foreslår departe-

mentet en ny lov om forsikringsformidling. Departementet viser til kapittel 4 for en omtale av formål og virkeområde til ny forsikringsformidlingslov.

Begrepet «forsikringsformidling» benyttes i lovforslaget som en betegnelse på de former for virksomhet som reguleres av forsikringsformidlingsloven. Et forsikringsformidlingsforetak selger ikke egne forsikringsprodukter, men opptrer som et bindeledd mellom forsikringsforetak og forsikringstaker (kunde). Forsikringsmeglingsforetak og forsikringsagentforetak er de to hovedtypene av forsikringsformidlingsforetak som reguleres av lovforslaget. Forsikringsmeglingsforetaket opptrer som kundens representant, mens forsikringsagentforetaket handler på vegne av forsikringsforetaket. Agentvirksomheten kan utøves som tillegg til annen hovedbeskjeftigelse (såkalt aksessorisk virksomhet).

Et forsikringsforetak kan også opptre som en formidler av forsikringer på vegne av andre forsikringsforetak. Etter lovforslaget reguleres imidlertid dette av finansforetaksloven og ikke forsikringsformidlingsloven.

I kapittel 5 omtales adgangen til å drive forsikringsformidling etter ny forsikringsformidlingslov, herunder hvilke vilkår som må være oppfylt for å kunne drive forsikringsformidling.

Departementet foreslår å videreføre krav om tillatelse for å kunne drive forsikringsmegling eller gjenforsikringsmegling. Foretak som formidler forsikringer på vegne av et forsikringsforetak (agentvirksomhet), skal etter lovforslaget ikke ha en egen tillatelse, men registreres som forsikringsagentforetak eller aksessorisk forsikringsagentforetak. Alle forsikringsformidlingsforetak skal oppføres i et register som føres av Finanstilsynet.

Forsikringsdistribusjonsdirektivet inneholder krav til faglige kvalifikasjoner og hederlig vandel (egnethetskrav). Kravene har som formål å sikre høy yrkesmessig kompetanse og integritet hos personer som er involvert i distribusjon av forsikringsavtaler. Oppfyllelse av slike egnethetskrav er et vilkår for å kunne drive forsikringsformidling, men gjelder også for forsikringsforetak. Det vises til nærmere omtale i kapittel 6.

Kapittel 7 inneholder virksomhetskrav for forsikringsformidlingsforetak. Lovforslaget omfatter blant annet krav til forsvarlig virksomhet og organisering samt krav til forsikringsformidlingsforetakets økonomi.

I kapittel 8 redegjør departementet for hvilke krav som gjelder i forbindelse med distribusjon av forsikringsprodukter. Her omtales blant annet krav til god forretningsskikk, regler om lønnsordninger og håndtering av interessekonflikter.

I kapittel 9 redegjør departementet for reglene om grensekryssende virksomhet og filialetablering. Etter gjeldende rett har forsikringsformidlingsforetak som er registrert av hjemstatsmyndigheten, adgang til å drive

tilsvarende forsikringsformidlingsvirksomhet innen hele EØS, enten gjennom filialetablering eller ved å tilby sine tjenester grensekryssende. Dette såkalte EØS-passregimet («single passport») er videreført i forsikringsdistribusjonsdirektivet, men regelverket er mer utførlig. I kapitlet omtales også virksomhet i Norge fra forsikringsformidlere med hovedsete utenfor EØS og formidling av forsikringer til forsikringsforetak utenfor EØS.

I kapittel 10 omtales blant annet tilsyn, administrative sanksjoner og straff. Etter lovforslaget fører Finanstilsynet tilsyn med overholdelse av bestemmelsene gitt i eller i medhold av ny forsikringsformidlingslov. I kapittel 11 omtales regler om varsling, der det blant annet foreslås en ny taushetspliktsbestemmelse.

I kapittel 12 omtales EØS-komiteens beslutning.

I kapittel 13 redegjøres det for økonomiske og administrative konsekvenser.

2. Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Lise Christoffersen, Frode Jacobsen, lederen Eigil Knutsen, May Britt Lagesen, Tellef Inge Mørland og Mona Nilsen, fra Høyre, Tina Bru, Mahmoud Farahmand, Heidi Nordby Lunde og Helge Orten, fra Senterpartiet, Kjerstin Wøyen Funderud, Sigbjørn Gjelsvik og Geir Pollestad, fra Fremskrittspartiet, Hans Andreas Limi og Roy Steffensen, fra Sosialistisk Venstreparti, Kari Elisabeth Kaski, fra Rødt, Marie Sneve Martinussen, fra Venstre, Sveinung Rotevatn, fra Miljøpartiet De Grønne, Kristoffer Robin Haug, og fra Kristelig Folkeparti, Kjell Ingolf Ropstad, viser til at lov om forsikringsformidling (forsikringsformidlingsloven) behandles i denne innstillingen. Samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 214/2018 av 26. oktober 2018 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv (EU) 2016/97 og direktiv (EU) 2018/411 behandles i Innst. 54 S (2021–2022).

Komiteen viser til at ny lov om forsikringsformidling og lovendringer i finansforetaksloven vil gjennomføre EØS-regler som svarer til deler av EUs forsikringsdistribusjonsdirektiv. Komiteen viser i den forbindelse til Prop. 234 L (2020–2021) Endringer i forsikringsavtaleloven mv. (forsikringsdistribusjon mv.), som er til behandling i Stortingets justiskomite med frist for å avgi innstilling 1. februar 2022. Det fremmes der forslag om resterende lovendringer som følger av samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning

om innlemmelse i EØS-avtalen av EUs forsikringsformidlingsdirektiv, herunder dato for ikrafttredelse.

Komiteen viser til henvendelse til finanskomiteen fra Coop Norge SA konsern, datert 21. september 2021, med anmodning om at Stortinget inntar samvirkeforetak i lov om forsikringsformidling, som et foretak som kan registreres som forsikringsagentforetak eller aksessorisk forsikringsagentforetak. Komiteen støtter anmodningen.

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag til lov om forsikringsformidling med unntak av § 3-4 første ledd bokstav a.

Komiteen fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Lov om forsikringsformidling § 3-4 første ledd bokstav a skal lyde:

Foretaket er organisert som aksjeselskap, allmennaksjeselskap, ansvarlig selskap, sparebank, forening, *samvirkeforetak* eller enkeltpersonforetak.»

3. Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av en samlet komité.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak til lov

om forsikringsformidling (forsikringsformidlingsloven)

Kapittel 1. Formål, virkeområde mv.

§ 1-1 Formål

Formålet med loven er å legge til rette for at formidling av forsikringsavtaler skjer på en sikker, ordnet og effektiv måte, og bidra til at forsikringstakere inngår forsikringsavtaler i samsvar med sine forsikringsbehov.

§ 1-2 Virkeområde

Loven gjelder for forsikringsformidling i Norge samt norske forsikringsformidlingsforetaks virksomhet i utlandet. Loven gjelder for formidling av alle typer forsikringsavtaler, herunder gjenforsikringsavtaler, med mindre annet er bestemt i lov eller i medhold av lov.

For utenlandske forsikringsformidlere som driver eller skal drive virksomhet her i riket gjennom filial eller ved grensekryssende virksomhet, gjelder loven i den utstrekning det følger av kapittel 5.

Kongen kan i forskrift gi regler om i hvilken utstrekning loven skal gjøres gjeldende for Norges økonomiske sone og for Svalbard, Jan Mayen og bilandene. Kongen kan fastsette særlige regler under hensyn til de stedlige forholdene.

§ 1-3 Forsikringsformidling

Med forsikringsformidling menes ervervsmessig mellomleddsvirksomhet som består i å utøve forsikringsdistribusjon.

Som forsikringsdistribusjon regnes

- å legge frem, gi råd om, foreslå eller utføre annet forberedende arbeid i forbindelse med inngåelse av forsikringsavtaler, eller inngå slike avtaler, eller å bistå ved forvaltningen eller gjennomføringen av slike avtaler, særlig i forbindelse med et skadetilfelle
- å levere opplysninger om én eller flere forsikringsavtaler i overensstemmelse med kundens valgte kriterier via et nettsted eller andre medier, herunder utarbeidelse av en prioritert liste over forsikringsavtaler som omfatter pris- og produktsammenligninger eller prisrabatter på en forsikringsavtale, hvis kunden er i stand til direkte eller indirekte å inngå en forsikringsavtale ved å bruke nettsted eller andre medier.

Som forsikringsdistribusjon regnes ikke

- virksomhet som består i å gi opplysninger ved enkelte anledninger som ledd i annen yrkesvirksomhet, dersom formålet ikke er å bistå kunden med inngåelse eller gjennomføring av en forsikringsavtale
- virksomhet som kun består i å formidle generell informasjon om forsikringsprodukter eller skape kontakt med forsikringsforetak, dersom formålet ikke er å bistå kunden med inngåelse eller gjennomføring av en forsikringsavtale
- ervervsmessig virksomhet som ivaretar administrasjonen av et forsikringsforetaks skadebehandling, eller taksering og sakkyndig vurdering av skader.

Finanstilsynet avgjør i tvilstilfelle om en virksomhet driver forsikringsformidling.

§ 1-4 Unntak fra loven

Loven gjelder ikke for forsikringsformidling som utøves av et forsikringsforetak, med mindre annet er bestemt i lov eller i medhold av lov.

Departementet kan i særskilte tilfeller unnta foretak fra én eller flere av bestemmelsene i loven og sette vilkår for slike unntak. Departementet kan i forskrift gi regler om at én eller flere av bestemmelsene i loven ikke skal gjelde for foretak, ved formidling av nærmere angitte forsikringer eller til særskilte kundegrupper.

§ 1-5 Forskrifter

Departementet kan i forskrift gi regler om gjennomføring, utfylling og avgrensning av loven.

Kapittel 2. De ulike typer forsikringsformidling

§ 2-1 Forsikringsmegling

Med forsikringsmegling menes forsikringsformidling som består i å gi kunden råd ut fra en analyse av et så stort antall av de på markedet disponible forsikringsløsninger som mulig, eller å presentere kunden for forsikringsløsninger fra ett eller flere forsikringsforetak, uten at det er inngått uttrykkelig avtale med forsikringsforetakene om dette.

§ 2-2 Gjenforsikringsmegling

Med gjenforsikringsmegling menes forsikringsformidling som består i å gi et forsikringsforetak råd i forbindelse med inngåelse av gjenforsikringsavtaler ut fra en analyse av et så stort antall av de på markedet disponible forsikringsløsninger som mulig, eller å presentere forsikringsforetak for forsikringsløsninger fra ett eller flere gjenforsikringsforetak, uten at det er inngått uttrykkelig avtale med gjenforsikringsforetak om dette.

§ 2-3 Forsikringsagentvirksomhet

Med forsikringsagentvirksomhet menes forsikringsformidling på vegne av ett eller flere forsikringsforetak, der forsikringsagenten handler fullt og helt på forsikringsforetakets ansvar for de forsikringene som formidles.

§ 2-4 Aksessorisk forsikringsagentvirksomhet

Med aksessorisk forsikringsagentvirksomhet menes forsikringsformidling som består i å tilby forsikringsavtaler på vegne av ett eller flere forsikringsforetak, og der følgende vilkår er oppfylt:

- Foretaket som yter forsikringsformidling er ikke bank, kredittforetak eller verdipapirforetak.
- Foretaket utøver ikke forsikringsformidling som hovedvirksomhet.
- Foretaket formidler kun forsikringsavtaler som utgjør et supplement til en vare eller tjeneste.
- Forsikringsavtalene som nevnt i bokstav c omfatter ikke livs- eller ansvarsforsikring, med mindre dette er et supplement til den vare eller tjenesteytelse som formidleren tilbyr som sitt hovederhverv.

Kravet om registrering etter § 3-1 gjelder ikke for aksessorisk forsikringsagentvirksomhet som består i å formidle forsikringer hvor

- avtalen utgjør et supplement til en vare eller tjeneste levert av formidleren, og som dekker risikoen for funksjonssvikt, tap av eller skade på varen eller at en tjeneste ikke kan benyttes, eller skade på eller tap av bagasje og andre risikoer i forbindelse med en reise bestilt hos formidleren
- årlig premiebeløp ikke overstiger et beløp som svarer til 600 euro, eller 200 euro dersom forsikringsavtalen utgjør et supplement til en tjeneste som nevnt

i bokstav a og varigheten på tjenesten er tre måneder eller kortere.

Kapittel 3. Vilkår for å drive forsikringsformidling, søknad, tildeling mv.

§ 3-1 Adgang til å drive forsikringsformidling

Forsikringsformidling kan bare drives av foretak som har tillatelse til å drive forsikringsmegling eller gjenforsikringsmegling eller er registrert som forsikringsagentforetak eller aksessorisk forsikringsagentforetak i Finanstilsynets virksomhetsregister, med mindre annet er bestemt i lov eller i medhold av lov.

§ 3-2 Søknad om å drive forsikringsformidling

Søknad om å drive forsikringsformidling sendes til Finanstilsynet. Søknaden skal angi hva det søkes om, og skal inneholde de opplysninger som må anses å være av betydning for behandlingen av søknaden, herunder

- dokumentasjon for at foretaket oppfyller kravene i § 3-4
- en beskrivelse av hvilke forsikringer foretaket skal formidle
- opplysninger om fysiske og juridiske personer som har eierandeler i foretaket på over 10 prosent, samt størrelsen på eierandelene
- opplysninger om identiteten til fysiske og juridiske personer som må anses å ha nære forbindelser med foretaket, jf. finanstilsynsloven § 3 a annet ledd annet punktum med tilhørende forskrifter
- opplysninger om at forhold som nevnt i bokstav c og d ikke er til hinder for Finanstilsynets mulighet til å føre effektivt tilsyn med virksomheten.

Søknaden skal behandles innen tre måneder etter at den er mottatt. Dersom søknaden ikke inneholder de opplysningene som er nødvendige for Finanstilsynets vurdering av søknaden, regnes fristen fra det tidspunktet slike opplysninger ble mottatt av Finanstilsynet.

Departementet kan i forskrift gi regler som utfyller bestemmelsene i paragrafen her.

§ 3-3 Registrering som forsikringsagentforetak eller aksessorisk forsikringsagentforetak, kontroll av vilkår mv.

For foretak som har avtale om formidling av forsikringer med forsikringsforetak eller forsikringsforetakets agenter, skal forsikringsforetaket påse at vilkårene for registrering i § 3-4 er oppfylt. Dersom vilkårene er oppfylt, skal forsikringsforetaket gi en bekreftelse til foretaket.

Ved søknad om registrering som forsikringsagentforetak eller aksessorisk forsikringsagentforetak skal foretaket vedlegge bekreftelse som nevnt i første ledd som dokumentasjon for at vilkårene for registrering er oppfylt. Finanstilsynet kan be om utfyllende informa-

sjon av betydning for Finanstilsynets vurdering av søknaden.

Departementet kan i forskrift gi regler om forsikringsforetakets bekreftelse, opphør av agentavtalen og oppbevaring av dokumentasjon.

§ 3-4 Tillatelse, registrering, vilkår mv.

Finanstilsynet kan etter søknad gi et foretak tillatelse til å drive forsikringsmegling eller gjenforsikringsmegling eller registrere et foretak som forsikringsagentforetak eller aksessorisk forsikringsagentforetak. Det kan settes vilkår for tillatelsen eller registreringen. Finanstilsynet kan bare gi tillatelse til eller registrere foretak som oppfyller følgende vilkår:

- Foretaket er organisert som aksjeselskap, allmennaksjeselskap, ansvarlig selskap, sparebank, forening, samvirkeforetak eller enkeltpersonforetak.
- Foretaket har fullt innbetalt aksjekapital på søknadstidspunktet, dersom virksomheten er organisert som aksjeselskap eller allmennaksjeselskap.
- Foretaket er ikke under konkursbehandling.
- Foretaket oppfyller kravene til forsikring i kapittel 7.
- Styret, daglig leder og andre personer i den faktiske ledelsen av formidlingsvirksomheten samt forsikringsmeglere og forsikringsagenter oppfyller kravene til egnethet i kapittel 6.

Finanstilsynet kan nekte tillatelse eller registrering dersom det foreligger forhold som er egnet til å hindre et effektivt tilsyn med forsikringsformidlingsforetaket.

Departementet kan gi forskrifter som gjør unntak fra, avgrenser eller utfyller bestemmelsene i paragrafen her.

§ 3-5 Igangsetting av virksomhet

Forsikringsformidling kan ikke igangsettes før foretaket er oppført i Finanstilsynets virksomhetsregister.

Kapittel 4. Norske forsikringsformidlingsforetaks virksomhet i utlandet

§ 4-1 Etablering av filial i annen EØS-stat

Før et norsk forsikringsformidlingsforetak kan etablere filial eller annen permanent tilstedeværelse i en annen EØS-stat, skal foretaket gi Finanstilsynet melding om dette.

Meldingen skal minst inneholde

- opplysninger om hvilken EØS-stat foretaket har til hensikt å etablere filial i, og filialens adresse
- navn på personene som utgjør filialens ledelse
- en virksomhetsplan som beskriver tjenestene foretaket har til hensikt å utøve, og filialens organisering.

Finanstilsynet skal sende melding om filialetablering til vertslandet innen én måned etter at meldingen om filialetablering er mottatt, med mindre det er grunn til å anta at forsikringsformidlingsforetakets organisering eller finansielle situasjon ikke er forsvarlig i forhold til den planlagte virksomheten.

Forsikringsformidlingsforetaket kan igangsette virksomheten én måned etter at vertslandet har mottatt melding fra Finanstilsynet om filialetableringen, med mindre Finanstilsynet bekrefter at virksomheten kan igangsettes på et tidligere tidspunkt. Slik bekreftelse kan bare gis hvis Finanstilsynet er meddelt hvilket regelverk som skal gjelde for virksomheten.

Forsikringsformidlingsforetaket skal gi melding til Finanstilsynet om enhver endring i forhold som nevnt i annet ledd senest én måned før endringen gjennomføres.

Departementet kan gi forskrifter som gjør unntak fra, avgrenser eller utfyller bestemmelsene i paragrafen her.

§ 4-2 Grensekryssende virksomhet i annen EØS-stat

Før et norsk forsikringsformidlingsforetak kan tilby grensekryssende tjenester i en annen EØS-stat, skal foretaket gi Finanstilsynet melding om dette.

Meldingen skal minst inneholde

- opplysninger om hvilken EØS-stat foretaket har til hensikt å utøve virksomhet i
- en virksomhetsplan som beskriver tjenestene foretaket har til hensikt å utøve.

Finanstilsynet skal sende meldingen til vertsstatens tilsynsmyndighet innen én måned etter at meldingen er mottatt. Forsikringsformidlingsforetaket kan igangsette virksomheten når vertslandet har mottatt melding fra Finanstilsynet. Finanstilsynet skal samtidig opplyse hvor formidlingsforetaket kan finne informasjon om regelverk som vil gjelde for virksomheten.

Foretaket skal gi melding til Finanstilsynet om enhver endring i forhold som nevnt i annet ledd senest én måned før endringen gjennomføres.

Departementet kan gi forskrifter som gjør unntak fra, avgrenser eller utfyller bestemmelsene i paragrafen her.

§ 4-3 Norske forsikringsformidlingsforetaks virksomhet utenfor EØS

Et norsk forsikringsformidlingsforetak som ønsker å drive virksomhet i en stat som ikke omfattes av EØS-avtalen, skal gi Finanstilsynet melding om dette.

Finanstilsynet kan forby formidling av forsikringer til forsikringsforetak med hovedsete i en stat utenfor EØS dersom forsikringen har vilkår eller premier som Finanstilsynet finner å være ubetryggende eller urimelige.

Departementet kan gi forskrifter som gjør unntak fra, avgrenser eller utfyller bestemmelsene i paragrafen her. Departementet kan herunder gi regler om hva meldingen skal inneholde og Finanstilsynets behandling av meldingen og stille krav til virksomheten som forsikringsformidlingsforetaket driver i utlandet.

Kapittel 5. Utenlandske forsikringsformidlingsforetaks virksomhet i Norge

§ 5-1 Filial av forsikringsformidlingsforetak registrert i en annen EØS-stat

Forsikringsformidlingsforetak som er registrert i en annen EØS-stat, kan gjennom filial her i riket drive virksomhet som foretaket kan drive etter tillatelsen i hjemstaten. Filialen kan etableres én måned etter at Finanstilsynet har mottatt følgende opplysninger fra tilsynsmyndighetene i forsikringsformidlingsforetakets hjemstat:

- a) foretakets navn, adresse og eventuelt foretaksnummer
- b) hvilken forsikringsformidlingskategori tillatelsen omfatter, og, der det er relevant, navnet på forsikringsforetaket foretaket opptrer på vegne av
- c) hvilke forsikringsklasser forsikringsformidlingen omfatter
- d) postadresse i Norge
- e) navn på personene som skal inngå i ledelsen av filialen.

Finanstilsynet skal innen én måned etter at opplysningene er mottatt fra tilsynsmyndigheten i forsikringsformidlingsforetakets hjemstat, gi tilsynsmyndigheten i hjemstaten melding om at filialen kan etableres, og samtidig gi en oversikt over hvilke regler som vil gjelde for virksomheten her i riket. Etablerer foretaket filial eller tilsvarende etablering som omfattes av lov 21. juni 1985 nr. 78 om registrering av foretak, må foretaket registrere denne i Foretaksregisteret før virksomheten kan igangsettes.

Departementet kan gi forskrifter som gjør unntak fra, avgrenser eller utfyller bestemmelsene i paragrafen her. Departementet kan herunder gi regler om hvilke opplysninger Finanstilsynet skal motta fra tilsynsmyndighetene i forsikringsformidlingsforetakets hjemstat.

§ 5-2 Anvendelse av regler om etablering av filial

Lovens bestemmelser om filialetablering i § 5-1 gjelder enhver permanent tilstedeværelse som et forsikringsformidlingsforetak med hovedsete i en annen EØS-stat har her i riket. Dette gjelder likevel ikke hvis det etableres et eget forsikringsformidlingsforetak i Norge.

Departementet kan i forskrift gi regler som utfyller paragrafen her, herunder om hva slags virksomhet som er omfattet av reglene om etablering av filial.

§ 5-3 Grensekryssende virksomhet fra forsikringsformidlingsforetak registrert i en annen EØS-stat

Forsikringsformidlingsforetak som er registrert i en annen EØS-stat, kan drive grensekryssende virksomhet her i riket i den utstrekning foretaket har tillatelse i hjemstaten. Foretaket kan starte virksomheten her i riket straks Finanstilsynet har mottatt melding fra tilsynsmyndighetene i foretakets hjemstat med følgende opplysninger:

- a) foretakets navn, adresse og eventuelt foretaksnummer
- b) hvilken forsikringsformidlingskategori tillatelsen omfatter, og, der det er relevant, navnet på forsikringsforetaket foretaket opptrer på vegne av
- c) hvilke forsikringsklasser forsikringsavtalene som skal formidles, omfatter.

Departementet kan gi forskrifter som gjør unntak fra, avgrenser eller utfyller bestemmelsene i paragrafen her.

§ 5-4 Virksomhet i forsikringsformidlingsforetak registrert i en annen EØS-stat

For filial som etter reglene i § 5-1 driver forsikringsformidling her i riket, gjelder bestemmelsene gitt i og i medhold av kapittel 1, § 8-1 tredje ledd, §§ 8-4, 8-8, 9-1, 9-3, 9-4, 10-1, 10-2 og 10-4.

For forsikringsformidlingsforetak som etter reglene i § 5-3 driver grensekryssende virksomhet her i riket, gjelder bestemmelsene gitt i og i medhold av kapittel 1, § 8-1 tredje ledd, §§ 8-4, 8-8, 9-1, 9-3, 9-4, 10-1, 10-2 og 10-4.

Departementet kan gi forskrifter som gjør unntak fra, avgrenser eller utfyller bestemmelsene i paragrafen her. Departementet kan i forskrift og i enkeltvedtak gjøre unntak dersom foretakets virksomhet er regulert av tilsvarende bestemmelser fastsatt av myndighetene i hjemstaten.

§ 5-5 Forsikringsformidlingsforetak med hovedsete utenfor EØS

Forsikringsformidlingsforetak med hovedsete utenfor EØS kan etter særskilt tillatelse fra Finanstilsynet etablere filial her i riket. Bestemmelsene gitt i og i medhold av loven her gjelder tilsvarende for filialen så langt de passer.

Tillatelse etter første ledd første punktum kan bare omfatte virksomhet som tilsvarer virksomheten foretaket har tillatelse til å drive i hjemstaten, og bare dersom foretaket er undergitt betryggende tilsyn i hjemstaten. Før et utenlandsk forsikringsformidlingsforetak starter sin virksomhet her i riket, skal det være etablert et tilfredsstillende samarbeid om tilsyn mellom tilsynsmyndighetene i foretakets hjemstat og Finanstilsynet.

Departementet kan i forskrift gi regler som utfyller bestemmelsene i paragrafen her.

Kapittel 6. Kvalifikasjonskrav og vandelskrav (egnet-hetskrav)

§ 6-1 Kvalifikasjonskrav for ledelsen i forsikringsmeglingsforetak og forsikringsagentforetak

Styremedlemmer, varamedlemmer, daglig leder og andre personer i den faktiske ledelsen av forsikringsformidlingsvirksomheten skal til enhver tid ha nødvendige kvalifikasjoner og nødvendig yrkeserfaring til å utøve stillingen eller vervet.

Daglig leder og andre personer i den faktiske ledelsen av forsikringsformidlingsvirksomheten skal årlig gjennomføre minst 15 timer etterutdanning som er relevant for virksomheten, og som er godkjent av Finanstilsynet. Etterutdanningen skal dokumenteres.

Departementet kan gi forskrifter som gjør unntak fra, avgrenser eller utfyller bestemmelsene i paragrafen her. Departementet kan herunder fastsette krav til kunnskap og kompetanse for ledelsen og gi regler om etterutdanning.

§ 6-2 Kvalifikasjonskrav for forsikringsmegler

En forsikringsmegler skal til enhver tid ha den kunnskapen og kompetansen som er nødvendig for forsikringsmeglingsforetakets virksomhet, og skal minst oppfylle kravene til kunnskap og kompetanse i forskrift fastsatt i medhold av tredje ledd.

Forsikringsmeglingsforetaket skal påse at meglere i foretaket årlig gjennomfører minst 15 timer etterutdanning som er relevant for virksomheten, og som er godkjent av Finanstilsynet. Etterutdanningen skal dokumenteres.

Departementet kan gi forskrifter som gjør unntak fra, avgrenser eller utfyller bestemmelsene i paragrafen her. Departementet kan herunder fastsette krav til kunnskap og kompetanse og gi regler om etterutdanning.

§ 6-3 Kvalifikasjonskrav for forsikringsagent

En forsikringsagent skal til enhver tid ha den kunnskapen og kompetansen som er nødvendig for forsikringsagentforetakets virksomhet, og skal minst oppfylle kravene til kunnskap og kompetanse i forskrift fastsatt i medhold av tredje ledd.

Forsikringsagentforetaket skal påse at agenter i foretaket årlig gjennomfører minst 15 timer etterutdanning som er relevant for virksomheten, og som er godkjent av Finanstilsynet. Etterutdanningen skal dokumenteres.

Departementet kan gi forskrifter som gjør unntak fra, avgrenser eller utfyller bestemmelsene i paragrafen her. Departementet kan herunder fastsette krav til kunnskap og kompetanse og gi regler om etterutdanning.

§ 6-4 Kvalifikasjonskrav for aksessoriske forsikringsagentforetak

I et aksessorisk forsikringsagentforetak skal daglig leder og andre personer i den faktiske ledelsen som er ansvarlig for forsikringsformidlingsvirksomheten, til enhver tid ha nødvendige kvalifikasjoner og nødvendig yrkeserfaring til å utøve forsikringsformidlingsoppgavene.

Andre personer som er direkte beskjeftiget med forsikringsformidling, skal til enhver tid ha den kunnskapen og kompetansen som er nødvendig for virksomheten som skal drives, herunder minst ha gjennomført tilfredsstillende opplæring godkjent av det forsikringsforetaket som foretaket formidler forsikringsavtaler for.

Departementet kan gi forskrifter som gjør unntak fra, avgrenser eller utfyller bestemmelsene i paragrafen her.

§ 6-5 Krav til hederligandel

Person som nevnt i §§ 6-1 til 6-4 skal ikke være dømt for straffbart forhold eller i stilling eller ved utøvelsen av andre verv ha utvist adferd som gir grunn til å anta at vedkommende ikke vil kunne ivareta stillingen eller vervet på en forsvarlig måte. Person som nevnt i §§ 6-1 til 6-4 skal heller ikke være under konkursbehandling, konkursskarantene eller gjeldsforhandling.

Kravene i første ledd skal dokumenteres gjennom foreleggelse av ordinær politiattest etter politiregisterloven § 40 og bekreftelse fra Brønnøysundregistrene om at personen ikke er under konkursbehandling, konkursskarantene eller gjeldsforhandling.

Departementet kan gi forskrifter som gjør unntak fra, avgrenser eller utfyller bestemmelsene i paragrafen her. Departementet kan herunder gi regler om begrenset politiattest.

Kapittel 7. Forsikringer

§ 7-1 Forsikringsplikt

Forsikringsformidlingsforetak skal til enhver tid ha forsikringer i samsvar med bestemmelsene i kapitlet her. Forsikringene må tegnes i et forsikringsforetak i en EØS-stat.

Første ledd gjelder ikke for forsikringsagentforetak dersom forsikringsforetaket i avtalen med forsikringsagentforetaket har påtatt seg fullt ansvar for forsikringsagentforetakets erstatningsansvar.

Departementet kan i forskrift gi regler som utfyller bestemmelsene i paragrafen her.

§ 7-2 Hva forsikringene skal dekke

Forsikringsformidlingsforetakets ansvar overfor oppdragsgiver eller andre som utleder sin rett fra oppdragsgiver grunnet yrkesmessig uaktsomhet, skal til enhver tid være dekket av en ansvarsforsikring.

Hvis forsikringsformidlingsforetaket behandler klientmidler, skal foretaket i tillegg til forsikring som nevnt i første ledd ha en forsikring som dekker underlag av klientmidler begått av ansatte eller andre som utfører arbeid, oppdrag eller tillitsverv for forsikringsformidlingsforetaket.

Departementet kan i forskrift gi regler som utfyller paragrafen her. Departementet kan herunder gi regler om minstekrav til forsikringsdekningens beløpsmessige omfang og fastsette ulike minimumsbeløp for små og store forsikringsformidlingsforetak.

§ 7-3 Forsikringsdekningen

Forsikringsforetaket som forsikringsformidlingsforetaket er forsikret i etter § 7-2 på det tidspunktet den skadelidte fremsetter krav om erstatning, er ansvarlig overfor den skadelidte.

Et erstatningskrav anses fremsatt på det tidligste av følgende tidspunkter:

- a) det tidspunktet forsikringsformidlingsforetaket eller forsikringsforetaket første gang mottok melding om tapet med krav om erstatning
- b) det tidspunktet forsikringsformidlingsforetaket eller forsikringsforetaket første gang mottok skriftlig melding fra skadelidte vedrørende omstendigheter som kan ventes å føre til at et erstatningskrav blir reist mot forsikringsformidlingsforetaket.

Bokstav b gjelder tilsvarende for melding fra forsikringsformidlingsforetaket til forsikringsforetaket.

Oppsigelse av forsikringene eller bortfall av forsikringene på annen måte gis ikke virkning overfor skadelidte før én måned etter at Finanstilsynet har mottatt melding om bortfallet. Stilles ny forsikring før utløpet av denne perioden, gis bortfallet virkning fra det tidspunktet ny forsikring er stilt.

Ansvarsforsikringen skal dekke krav som fremsettes mot forsikringsformidlingsforetaket i en periode på fem år etter at virksomheten opphører.

Departementet kan i forskrift gi regler som utfyller bestemmelsene i paragrafen her.

§ 7-4 Skadelidtes krav

Skadelidte kan kreve dekning direkte fra forsikringsforetaket uten først å ha rettet krav mot forsikringsformidlingsforetaket.

Forsikringsforetaket kan ikke gjøre gjeldende andre innsigelser overfor skadelidte enn de innsigelser forsikringsformidlingsforetaket selv har overfor skadelidte.

Departementet kan i forskrift gi regler som utfyller bestemmelsene i paragrafen her.

Kapittel 8. Krav til virksomheten i forsikringsformidlingsforetak

§ 8-1 Forsvarlig virksomhet

Forsikringsformidlingsforetak skal organiseres og drives på en forsvarlig måte. Foretaket skal ha en klar organisasjonsstruktur og ansvarsfordeling samt hensiktsmessige retningslinjer og rutiner for risikostyring og internkontroll.

Foretaket skal ha tilstrekkelige og betryggende retningslinjer og rutiner for å sikre etterlevelse av foretakets plikter etter lov og forskrift og skal dokumentere at foretaket etterlever sine plikter etter loven her og forskrifter gitt i medhold av loven her. Dokumentasjonen skal være minst så fyllestgjørende at Finanstilsynet kan kontrollere om reglene er fulgt. Dokumentasjonen skal oppbevares i minst fem år.

For forsikringsformidlingsforetak som produserer forsikringer, gjelder finansforetaksloven § 16-13 og regler gitt i medhold av den tilsvarende. Dersom et forsikringsformidlingsforetak tilbyr eller anbefaler forsikringsprodukter som det ikke selv har produsert, skal foretaket ha egnede rutiner og systemer for å innhente relevante opplysninger om forsikringsproduktet og produktets godkjenningssprosess, herunder opplysninger om den identifiserte målgruppen, og for å forstå egenskapene ved det enkelte forsikringsproduktet og den identifiserte målgruppen for produktet.

Departementet kan i forskrift gi regler som utfyller paragrafen her, herunder fastsette nærmere krav til forsvarlig virksomhet og om dokumentasjonsplikt.

§ 8-2 Krav til økonomi

Forsikringsformidlingsforetak skal

- a) være i stand til å oppfylle sine forpliktelser etter hvert som de forfaller
- b) ha en egenkapital som er forsvarlig ut fra risikoen ved og omfanget av virksomheten i foretaket
- c) ha eiendeler som har en verdi som overstiger foretakets samlede forpliktelser.

For forsikringsformidlingsforetak som er organisert som enkeltpersonforetak, gjelder ikke første ledd bokstav b og c.

Departementet kan gi forskrifter som gjør unntak fra, avgrenser eller utfyller bestemmelsene i paragrafen her.

§ 8-3 Klientkonto

Klientmidler skal straks plasseres på en klientkonto som er adskilt fra forsikringsformidlingsforetakets egne midler.

Departementet kan i forskrift gi regler som utfyller paragrafen her, herunder regler om kontoavtalen og disponeringen av klientmidler.

§ 8-4 Særlige krav til forsikringsmeglingsforetak

Forsikringsmeglingsforetak kan ikke gjennom avtaler med forsikringsforetak eller på annen måte innrette seg slik at det kan påvirke forsikringsmeglingsforetakets uavhengighet som megler. Et forsikringsmeglingsforetak kan heller ikke opptre på en måte som er egnet til å skape tvil om dets stilling som uavhengig mellomledd.

Forsikringsmeglingsforetak skal utvise tilbørlig akt-somhet ved valg av forsikringsgiver og skal fraråde oppdragsgiveren å bruke en forsikringsgiver som det er tvil om eller er ukjent om har evne til å oppfylle sine plikter etter forsikringen.

Forsikringsmeglingsforetak har ikke adgang til å motta provisjon eller annen godtgjørelse for forsikringsformidlingen fra den forsikringsgiveren som har overtatt forsikringsavtalen et formidlingsoppdrag gjelder.

Tredje ledd gjelder ikke megling av gjenforsikring. Tredje ledd gjelder heller ikke megling av forsikringer fra forsikringsforetak som ikke er etablert her i riket, forutsatt at forsikringsmeglingsforetaket videreformidler mottatt vederlag til oppdragsgiveren. Tredje ledd gjelder heller ikke megling av forsikring knyttet til

- a) luftfartøy
- b) skip som er registreringspliktige i norsk ordinært skipsregister, norsk internasjonalt skipsregister eller i utenlandsk skipsregister
- c) boreplattformer og lignende flyttbare innretninger
- d) faste innretninger til bruk i forbindelse med utvinning og utnyttelse av undersjøiske petroleumsforekomster eller utskiping, lagring eller rørtransport av utvunnet olje og gass
- e) innretninger til bruk i forbindelse med olje- og gassvirksomhet ved anlegg på land
- f) bygging av skip eller innretninger som nevnt i bokstav b til e
- g) virksomhet, utstyr, tilbehør mv. i tilknytning til innretninger som nevnt i bokstav c til f
- h) ren internasjonal varetransport.

Departementet kan gi forskrifter som gjør unntak fra, avgrenser eller utfyller bestemmelsene i paragrafen her.

§ 8-5 Underagenter

Et forsikringsagentforetak kan bare gi fullmakt til å opptre på vegne av et forsikringsforetak videre til et annet agentforetak (en underagent) dersom dette agentforetaket oppfyller kravene i kapittel 3.

Departementet kan i forskrift gi utfyllende regler om forsikringsagentforetakets bruk av underagenter som nevnt i første ledd.

§ 8-6 Forsikringsforetak som kan overta forsikringsrisikoen

Forsikringer kan bare plasseres i forsikringsforetak med hovedsete i en EØS-stat og i norsk filial av uten-

landsk forsikringsforetak med tillatelse etter finansforetaksloven § 5-6. Lovpliktige skadeforsikringer kan bare plasseres i forsikringsforetak som oppfyller de kravene som gjelder etter den særlige reguleringen av slike forsikringer.

Forsikringsmeglingsforetak kan likevel megle skadeforsikring i næringsvirksomhet til forsikringsforetak med hovedsete i en stat utenfor EØS dersom forsikringen ikke gjelder

- a) lovpliktig yrkesskadeforsikring
- b) lovpliktig ansvarsforsikring for motorkjøretøy
- c) lovpliktig ansvarsforsikring som gjelder erstatningsansvar for skade voldt ved atomskade eller av legemidler.

Som skadeforsikring i næringsvirksomhet etter annet ledd regnes

- a) sjø- og transportforsikring
- b) luftfartsforsikring
- c) forsikring knyttet til undersøkelser etter, utnyttning, lagring eller rørtransport av undersjøiske naturforekomster
- d) kreditt eller kausjon når forsikringstaker utøver handels- eller industrivirksomhet eller et fritt yrke, og avtalen gjelder for virksomheten
- e) forsikring tegnet av foretak med ansatte som tilsva-
rer minst 10 årsverk
- f) forsikring tegnet av foretak med en årsumsetning på minst 50 mill. kroner.

Departementet kan gi forskrifter som gjør unntak fra, avgrenser eller utfyller bestemmelsene i paragrafen her. Departementet kan herunder gjøre unntak for angitte forsikringsavtaler eller forsikringsrisikoer og fastsette vilkår for slike unntak.

§ 8-7 Opplysningsplikt overfor Norsk Naturskadepool

Forsikringsformidlingsforetak skal opplyse Norsk Naturskadepool om brannskadeforsikring på ting her i riket som formidles til forsikringsforetak som ikke er medlem av Norsk Naturskadepool.

§ 8-8 Taushetsplikt

Forsikringsformidlingsforetak, herunder ansatte og tillitsvalgte, plikter å hindre at uvedkommende får adgang eller kjennskap til opplysninger om kunders og andres personlige eller forretningsmessige forhold som foretaket mottar under utøvelsen av virksomheten, med mindre noe annet er bestemt i lov eller forskrift.

Departementet kan i forskrift gi regler om taushetsplikt og utlevering av opplysninger.

Kapittel 9. God forretningsskikk, styring og håndtering av interessekonflikter mv.

§ 9-1 God forretningsskikk

Forsikringsformidlingsforetak skal utøve sin virksomhet i samsvar med god forretningsskikk.

Departementet kan i forskrift gi utfyllende regler om god forretningsskikk.

§ 9-2 Kundebehandling, systemer og rutiner mv.

Forsikringsformidlingsforetak skal ha systemer og rutiner for å sikre etterlevelse av regler om opplysningsplikt og om utforming av kundeavtaler gitt i eller i medhold av forsikringsavtaleloven.

Forsikringsformidlingsforetak skal ha rutiner for å sikre at klager fra kunder eller andre berørte behandles på en forsvarlig måte.

Departementet kan i forskrift gi regler som utfyller bestemmelsene i paragrafen her.

§ 9-3 Styring og håndtering av interessekonflikter

Forsikringsformidlingsforetak skal være oppbygd og organisert på en slik måte at risikoen for interessekonflikter mellom foretaket og dets kunder, eller foretakets kunder seg imellom, begrenses til et minimum.

Forsikringsformidlingsforetak plikter å treffe alle egnede tiltak for å identifisere og for å hindre eller håndtere interessekonflikter mellom foretaket og kundene og kundene imellom.

Dersom tiltakene ikke med rimelig sikkerhet forhindrer risiko for at kundens interesser blir skadelidende, skal foretaket i god tid før forsikringsavtalen inngås, tydelig opplyse kunden om mulige interessekonflikter og om tiltakene som er truffet for å redusere denne risikoen.

Opplysningene som nevnt i tredje ledd skal gis på et varig medium og være tilstrekkelig detaljerte til at kunden ut fra sine forutsetninger kan ta en velbegrunnet beslutning om tjenesten som interessekonflikten gjelder.

Foretaket skal på forespørsel fra Finanstilsynet kunne dokumentere hvilke mulige interessekonflikter som er identifisert, og hvilke tiltak foretaket har gjennomført.

Departementet kan gi forskrifter som gjør unntak fra, avgrenser eller utfyller bestemmelsene i paragrafen her.

§ 9-4 Lønnsordning og vederlag

Forsikringsformidlingsforetak må ikke avlønne ansatte eller evaluere ansattes prestasjoner på en slik måte at evnen til å påse at kundens interesser ivaretas på best måte, svekkes. Foretaket skal herunder ikke benytte avlønningsordninger, salgsmål eller andre insentiver som kan påvirke ansatte til å anbefale et bestemt forsikringsprodukt fremfor et annet forsikringsprodukt som er bedre egnet for kunden.

Forsikringsformidlingsforetak kan motta vederlag fra eller yte vederlag til andre enn kunden bare dersom vederlaget ikke har en negativ innvirkning på kvaliteten på tjenesten til kunden og det ikke svekker foretakets evne til å opptre ærlig, redelig og profesjonelt i samsvar med kundens beste interesser.

Departementet kan gi forskrifter som gjør unntak fra, avgrenser eller utfyller bestemmelsene i paragrafen her. Departementet kan herunder gi regler som i særlige tilfeller forbyr eller stiller ytterlige krav til mottak av vederlag fra eller yting av vederlag til andre enn kunden i forbindelse med tegning, endring eller fornyelse av en forsikringsavtale.

§ 9-5 Behandling av tvister i klageorgan

Forsikringsformidlingsforetak skal være tilsluttet en utenrettslig tvisteløsningsordning (klageorgan) som fastsatt i forskrift av departementet. Hvis det oppstår tvist mellom et forsikringsformidlingsforetak og en kunde, kan hver av partene kreve å få behandlet denne av klageorganet.

Så lenge en sak er til behandling i klageorganet, kan en part ikke bringe saken inn for de alminnelige domstolene. En sak anses for å være til behandling fra det tidspunktet klageorganet mottok klagen. En sak som har vært behandlet i klageorganet, kan bringes inn for tingretten uten forutgående behandling i forliksrådet.

Departementet kan i forskrift gi regler som utfyller paragrafen her. Departementet kan herunder gi regler om organisering, sammensetning og finansiering samt bestemmelser om at utgifter tilknyttet klageorganets virksomhet skal utliknes på forsikringsformidlingsforetakene eller dekkes av partene.

Kapittel 10. Tilsyn, tilbakekall, sanksjoner, straff mv.

§ 10-1 Tilsyn

Finanstilsynet fører tilsyn med overholdelse av bestemmelsene gitt i eller i medhold av denne loven. Tilsynet føres i samsvar med bestemmelsene i loven her og finanstilsynsloven.

§ 10-2 Pålegg om retting

Finanstilsynet kan gi pålegg om at forhold i strid med denne loven eller bestemmelser gitt i medhold av loven skal opphøre. Finanstilsynet kan sette en frist for at forholdene bringes i samsvar med pålegget.

Første ledd gjelder tilsvarende dersom Finanstilsynet underrettes av tilsynsmyndigheter i en annen EØS-stat om at et norsk forsikringsformidlingsforetak har overtrådt regler som gjelder for foretakets virksomhet i vedkommende stat. Finanstilsynet skal i tilfelle underrette vedkommende myndighet om pålegget.

§ 10-3 *Tilbakekall av tillatelse og sletting av registrering*

Finanstilsynet kan kalle tilbake tillatelsen og slette et forsikringsformidlingsforetak fra Finanstilsynets register dersom foretaket

- ikke gjør bruk av tillatelsen eller registreringen innen tolv måneder, gir uttrykkelig avkall på tillatelsen eller registreringen eller har opphørt å drive virksomhet i mer enn seks måneder
- ikke lenger oppfyller vilkårene for tillatelse eller registrering i § 3-4
- har fått tillatelsen eller blitt registrert ved hjelp av uriktige opplysninger eller andre uregelmessigheter
- grovt eller gjentatte ganger har overtrådt bestemmelser gitt i eller i medhold av lov som gjelder for forsikringsformidlingsvirksomheten, eller
- ikke etterkommer pålegg gitt av Finanstilsynet eller annen tilsynsmyndighet.

Departementet kan i forskrift gi regler som utfyller bestemmelsene i paragrafen her.

§ 10-4 *Straff*

Med bøter eller fengsel i inntil ett år straffes den som forsettlig eller uaktsomt overtrer

- § 3-1, § 4-1 første ledd, § 4-2 første ledd, § 4-3 første ledd, § 5-5 første ledd, § 7-1, § 8-3 eller § 8-5 til § 8-8, eller
- bestemmelse i forskrift som utfyller bestemmelsene nevnt i bokstav a, når det i forskriften er fastsatt at en slik overtredelse av den aktuelle bestemmelsen er straffbar.

På samme måte straffes grove eller gjentatte brudd på god forretningsskikk, jf. § 9-1, og bestemmelse i forskrift som utfyller § 9-1, når det i forskriften er fastsatt at overtredelse av den aktuelle bestemmelsen er straffbar.

§ 10-5 *Finanstilsynets taushetsplikt mv.*

Enhver som utfører arbeid eller tjeneste for Finanstilsynet eller departementet, har taushetsplikt overfor uvedkommende om identiteten til personer som har gitt meldinger, tips eller liknende opplysninger om overtredelser av loven og tilhørende forskrifter, og om andre opplysninger som kan gjøre identiteten kjent, med mindre bruk av opplysningene er nødvendig som ledd i ytterligere undersøkelser av overtredelsen eller etterfølgende rettsforfølging av saken. Taushetsplikten etter første punktum gjelder også identiteten til den fysiske personen opplysningene gjelder. Taushetsplikten etter første og annet punktum gjelder også overfor sakens parter og deres representanter.

Enhver som utfører arbeid eller tjeneste for Finanstilsynet eller departementet, har taushetsplikt overfor uvedkommende om opplysninger som omhandler sanksjoner og andre tiltak som knytter seg til overtredelse av regler i loven her, eller forskrifter i medhold av

loven, dersom offentliggjøring av opplysningene kan skape alvorlig uro på finansmarkedene eller påføre de berørte parter uforholdsmessig stor skade. Forvaltningsloven § 13 og §§ 13 b til 13 e gjelder ikke for opplysninger som nevnt i første punktum.

Departementet kan i forskrift gi regler som utfyller bestemmelsene i paragrafen her.

Kapittel 11. *Ikrafttredelsesregler og overgangsregler. Endringer i andre lover*

§ 11-1 *Ikrafttredelse*

Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer. Kongen kan sette i kraft de enkelte bestemmelsene til forskjellig tid.

§ 11-2 *Overgangsregler*

Forsikringsformidlingsforetak som driver virksomhet som omfattes av denne loven når den trer i kraft, må oppfylle kravene i § 6-1 første ledd jf. § 6-5 og § 8-2 innen ett år etter ikrafttredelsen.

Forsikringsforetak som fører eget agentregister, må avvikle dette innen 6 måneder fra lovens ikrafttredelse.

Departementet kan gi overgangsregler. I overgangsreglene kan det gjøres unntak fra reglene i denne paragrafen.

§ 11-3 *Endringer i andre lover*

Fra den tid loven trer i kraft gjøres følgende endringer i andre lover:

- I lov 10. juni 2005 nr. 44 om forsikringsvirksomhet oppheves § 7-4.
- Lov 10. juni 2005 nr. 41 om forsikringsformidling oppheves.
- I lov 10. april 2015 nr. 17 om finansforetak og finanskonsern gjøres følgende endringer:

§ 5-5 tredje ledd skal lyde:

For grensekryssende virksomhet her i riket fra en annen EØS-stat gjelder kapittel 1 samt bestemmelsene i § 9-1 annet og tredje ledd, § 9-2, §§ 9-4 til 9-6, § 12-27, §§ 16-5 til 16-9, § 16-11, §§ 16-13 til 16-16, § 22-1 og § 22-2, tilsvarende.

Foran § 16-1 skal nytt avsnitt I i kapittel 16 lyde:

I. Forholdet til kunder, informasjon og markedsføring mv.

Etter § 16-10 skal nytt avsnitt II i kapittel 16 lyde:

II. Forsikringsdistribusjon

§ 16-11 *Forsikringsdistribusjon*

(1) Bestemmelsene gitt i og i medhold av §§ 16-11 til 16-15 gjelder for forsikringsforetak som utøver forsikringsdistri-

busjon som definert i forsikringsformidlingsloven § 1-3 annet og tredje ledd. Bestemmelsene gjelder for distribusjon av alle typer forsikringsavtaler, herunder gjenforsikringsavtaler, med mindre annet er bestemt i eller i medhold av loven her.

(2) Dersom et forsikringsforetak opptrer som formidler av forsikringsavtaler for et annet forsikringsforetak, gjelder i tillegg bestemmelsene gitt i og i medhold av § 16-16.

(3) Departementet kan gi forskrifter som gjør unntak fra, avgrenser eller utfyller bestemmelsene i paragrafen her. Departementet kan herunder gi regler til gjennomføring av Norges forpliktelser etter EØS-avtalen og regler om at én eller flere av bestemmelsene i loven ikke skal gjelde ved distribusjon av nærmere angitte forsikringer eller til særskilte kundegrupper.

§ 16-12 *Krav til ansatte*

(1) Forsikringsforetak skal påse at ansatte som er direkte beskjeftiget med forsikringsdistribusjon

- a) til enhver tid har den kunnskapen og kompetansen som er nødvendig for å kunne utøve stillingen
- b) ikke er dømt for straffbart forhold eller i stilling eller ved utøvelsen av verv har utvist adferd som gir grunn til å anta at vedkommende ikke vil kunne ivareta stillingen på en forsvarlig måte
- c) årlig gjennomfører minst 15 timer etterutdanning som er relevant for stillingen, og som er godkjent av Finanstilsynet.

Etterutdanningen etter bokstav c skal dokumenteres.

(2) Personer som omfattes av første ledd, skal fremlegge ordinær politiattest etter politiregisterloven § 40 og bekreftelse fra Brønnøysundregistrene om at vedkommende ikke er under konkursbehandling, konkurskarantene eller gjeldsforhandling.

(3) Departementet kan gi forskrifter som gjør unntak fra, avgrenser eller utfyller bestemmelsene i paragrafen her. Departementet kan herunder gi regler om hvem som omfattes av bestemmelsene, fastsette krav til kunnskap og kompetanse og gi regler om etterutdanning.

§ 16-13 *Produktstyring*

(1) Forsikringsforetak som produserer forsikringsprodukter for salg til kunder, skal ha en hensiktsmessig prosess for godkjenning av det enkelte forsikringsprodukt og av vesentlige endringer i et eksisterende produkt før det markedsføres eller distribueres til kunder. Som en del av godkjenningsprosessen for produktet skal foretaket identifisere en målgruppe for det enkelte forsikringsproduktet, sikre at all relevant risiko for målgruppen er vurdert, og sikre at den planlagte distribusjonsstrategien er tilpasset målgruppen. Foretaket skal gjennomføre rimelige tiltak for å sikre at forsikringsproduktet distribueres til den identifiserte målgruppen.

(2) Forsikringsforetak skal forstå og regelmessig gjennomgå forsikringsproduktene som foretaket tilbyr eller markedsfører. Ved gjennomgangen skal foretaket ta i betraktning hendelser som kan få vesentlig innvirkning på den potensielle risikoen for den identifiserte målgruppen og vurdere om produktet fortsatt er forenlig med målgruppens behov, og om foretakets distribusjonsstrategi fortsatt er hensiktsmessig.

(3) Forsikringsforetak skal gi distributører tilgang til alle relevante opplysninger om forsikringsproduktet og foretakets godkjenningsprosess, herunder opplysninger om den identifiserte målgruppen. Dersom et forsikringsforetak gir råd om eller anbefaler forsikringsprodukter som det selv ikke har produsert, skal foretaket ha egnede rutiner og systemer for å innhente opplysninger som nevnt i første punktum og for å forstå egenskapene ved det enkelte forsikringsproduktet og den identifiserte målgruppen for produktet.

(4) Departementet kan i forskrift gi regler som utfyller bestemmelsene i paragrafen her.

§ 16-14 *Styring og håndtering av interessekonflikter ved forsikringsdistribusjon*

(1) Dersom tiltakene for å motvirke interessekonflikter etter § 16-1 fjerde ledd ikke med rimelig sikkerhet forhindrer risiko for at kundens interesser blir skadelidende, skal forsikringsforetaket i god tid før forsikringsavtalen inngås, tydelig opplyse kunden om mulige interessekonflikter og om tiltakene som er truffet for å redusere denne risikoen.

(2) Opplysningene som nevnt i første ledd skal gis på et varig medium og være tilstrekkelig detaljerte til at kunden ut fra sine forutsetninger kan ta en velbegrunnet beslutning om tjenesten som interessekonflikten gjelder.

(3) Foretaket skal på forespørsel fra Finanstilsynet kunne dokumentere hvilke mulige interessekonflikter som er identifisert, og hvilke tiltak foretaket har gjennomført.

(4) Departementet kan i forskrift gi regler som utfyller bestemmelsene i paragrafen her.

§ 16-15 *Lønnsordning og vederlag ved forsikringsdistribusjon*

(1) Forsikringsforetak må ikke avlønne ansatte eller evaluere ansattes prestasjoner på en slik måte at evnen til å påse at kundens interesser ivaretas på best måte, svekkes. Foretaket skal herunder ikke benytte avlønningsordninger, salgsmål eller andre insentiver som kan påvirke ansatte til å anbefale et bestemt forsikringsprodukt fremfor et annet forsikringsprodukt som er bedre egnet for kunden.

(2) Forsikringsforetak kan motta vederlag fra eller yte vederlag til andre enn kunden bare dersom vederlaget ikke har en negativ innvirkning på kvaliteten på tjenesten til kunden og det ikke svekker foretakets evne til

å opptre ærlig, redelig og profesjonelt i samsvar med kundens beste interesser.

(3) Departementet kan gi forskrifter som gjør unntak fra, avgrenser eller utfyller bestemmelsene i paragrafen her. Departementet kan herunder gi regler som i særlige tilfeller forbyr eller stiller ytterlige krav til mottak av vederlag fra eller yting av vederlag til andre enn kunden i forbindelse med tegning, endring eller fornyelse av en forsikringsavtale.

§ 16-16 *Forsikringsformidling*

(1) Forsikringsforetak kan formidle forsikringer på vegne av et annet forsikringsforetak.

(2) Departementet kan gi forskrifter som gjør unntak fra, avgrenser eller utfyller bestemmelsene i paragrafen her. Departementet kan herunder gi regler om plikter for forsikringsforetak som opptrer som forsikringsformidler som nevnt i første ledd.

Ny § 22-7 skal lyde:

§ 22-7 *Finanstilsynets taushetsplikt mv.*

(1) Enhver som utfører arbeid eller tjeneste for Finanstilsynet eller departementet, har taushetsplikt overfor uvedkommende om identiteten til personer som har

gitt meldinger, tips eller liknende opplysninger om overtredelser av loven og tilhørende forskrifter, og om andre opplysninger som kan gjøre identiteten kjent, med mindre bruk av opplysningene er nødvendig som ledd i ytterligere undersøkelser av overtredelsen eller etterfølgende rettsforfølgning av saken. Taushetsplikten etter første punktum gjelder også identiteten til den fysiske personen opplysningene gjelder. Taushetsplikten etter første og annet punktum gjelder også overfor sakens parter og deres representanter.

(2) Enhver som utfører arbeid eller tjeneste for Finanstilsynet eller departementet, har taushetsplikt overfor uvedkommende om opplysninger som omhandler sanksjoner og andre tiltak som knytter seg til overtredelse av regler i loven her, eller forskrifter gitt i medhold av loven, dersom offentliggjøring av opplysningene kan skape alvorlig uro på finansmarkedene eller påføre de berørte parter uforholdsmessig stor skade. Forvaltningsloven § 13 og §§ 13 b til 13 e gjelder ikke for opplysninger som nevnt i første punktum.

(3) Departementet kan i forskrift gi regler som utfyller bestemmelsene i paragrafen her.

Oslo, i finanskomiteen, den 7. desember 2021

Egil Knutsen

leder

Lise Christoffersen

ordfører

